

พิมพ์ครั้งที่ 2

กบฏ เมืองสยาม

ผลประโยชน์และความคิดไม่ตรงกับการปฏิวัติ

ด้วยกระบอกปืนจึงต้องทำ

“หากไม่สำเร็จมันคือ...”

เปลื้อง ภูผา

กบฏ เมืองสยาม

เพลิง ฤพา

ข้อมูลทางบรรณานุกรมของหอสมุดแห่งชาติ

เพลิง ภูผา.

กบฏเมืองสยาม.--กรุงเทพฯ : บางกอกบู๊ค, ๒๕๔๑.

๑๒๘ หน้า.

๑. การเมือง--ไทย. I. ชื่อเรื่อง.

๓๒๐.๙๕๕๓

ISBN ๙๗๘-๖๑๖-๗๓๘๖-๐๐-๓

© สงวนลิขสิทธิ์ ห้ามลอกเลียนไม่ว่าส่วนหนึ่งส่วนใดของหนังสือ
นอกจากจะได้รับอนุญาตจาก บริษัท ไลน์บุ๊กเน็ต จำกัด (มหาชน)

ประธานกรรมการ

พล.อ.วิชา ศิริธรรม

ประธานเจ้าหน้าที่บริหาร

ฉัตรเฉลิม เฉลิมชัยวัฒน์

ที่ปรึกษากฎหมาย

อนันต์ แยมเกษร น.บ., น.ม., น.ศ.ม.

ผู้จัดการสำนักพิมพ์

สมบัติ สุทธิจิตร

บรรณาธิการบริหาร

วังไพร ลีสังข์

บรรณาธิการต้นฉบับ

สุรียา บุญยศิริชัย

กองบรรณาธิการ

สุรรัตน์ เขินหลวง สุพรรณษา อินวงศ์ ศิริพร พงศ์สันติวิภา

พิสูจน์อักษร

วัลลญา บางมด จิตรตรา ศรีความ

ออกแบบปก

Evolution art

ศิลปกรรม

Evolution art

พิมพ์

ทำงหุ่่นส่วนจำกัด รุ่่งเรื่องสาส์นการพิมพ์

จัดพิมพ์

สำนักพิมพ์บางกอกบู๊ค

จัดจำหน่าย **PAILIN** บริษัท ไลน์บุ๊กเน็ต จำกัด (มหาชน)

๘๑ ถนนเสรีไทย แขวงมีนบุรี เขตมีนบุรี กรุงเทพฯ ๑๐๕๑๐

โทรศัพท์ ๐ ๒๕๔๐ ๑๙๑๙ โทรสาร ๐ ๒๕๔๐ ๑๘๑๘

Website : www.pailinbooknet.com E-mail : info@pailinbooknet.com

ISBN 978-616-7386-00-3

9 786167 386003

★ ราคา 119 บาท

คำนำสำนักพิมพ์

“แพ้เป็นโจร ชนะเป็นเจ้า” คือคำจำกัดความของการปฏิวัติรัฐประหาร
แย่งชิงอำนาจ

รู้ทั้งรู้...แต่การก่อการแย่งชิงอำนาจในประวัติศาสตร์ชาติไทย ก็มีมาให้
เห็นอยู่เสมอมา เสมอ แทบสรุปได้ว่า มีผู้คนยินยอมแลกชีวิตและความตาย ล้ม
รสที่กระหายเพื่อจะได้มาซึ่งอำนาจ เพื่อสถาปนาตนเองเป็นผู้นำ ถือเอกสิทธิ์
กุมบังเหียน ลิขิตโชคชะตาของแผ่นดิน

เราเรียนรู้อดีตเพื่อศึกษาปัจจุบัน

เรียนรู้ปัจจุบันเพื่อพยากรณ์อนาคต

อ่านหนังสือเล่มนี้จบ คุณจะมองเห็นอนาคตของประเทศไทยนี้ได้ชัดเจน

ปรารภนาดี
บรรณาธิการ

คำนำ

นับตั้งแต่การปกครองในระบบประชาธิปไตยเริ่มมีมาตั้งแต่วันที่ ๒๔ มิถุนายน ๒๔๗๕ นับถึงวันนี้เป็นเวลา ๘๐ ปีเข้าไปแล้ว

เป็น ๘๐ ปี บนเส้นทางประชาธิปไตยที่วกเวียนคดเคี้ยวและมีความสลับซับซ้อนเป็นอย่างยิ่ง

หลายครั้งหลายคราระบบประชาธิปไตยในบ้านเมืองเราต้องหยุดชะงักขาดตอนเพราะอำนาจปากกระบอกปืน

มีรัฐธรรมนูญใช้มากกว่า ๑๓ ฉบับ การต่อสู้กว่าจะได้มาซึ่งสิทธิเสรีภาพต้องเสียหยาตเลือดและชีวิตของผู้คนไปเป็นจำนวนมาก ทำให้ระบอบประชาธิปไตยของประเทศไทยมีความแข็งแกร่งมากขึ้น

“กบฏเมืองสยาม” เล่มที่อยู่ในมือคุณผู้อ่านนี้ รวบรวมเรียบเรียงด้วยฝีมือ เพลิง ภูผา ได้สะท้อนถึงการเมืองจากกลุ่มผลประโยชน์ต่างๆ ที่ต้องการกุมบังเหียนในการบริหารประเทศ

กลุ่มที่เสียผลประโยชน์ก็ต้องต่อสู้ช่วงชิงอำนาจที่เสียไปด้วยการปฏิวัติรัฐประหาร หากสำเร็จก็ดีไป แต่หากไม่สำเร็จ ชนกลุ่มนั้นก็ได้อีกชื่อว่า...

เป็นกบฏ และจะถูกปราบปรามเช่นฆ่าอย่างทารุณ

หนังสือเล่มนี้ คงสะท้อนบางสิ่งบางอย่างให้คุณผู้อ่านได้เห็นรากฐานของพรรคการเมือง นักการเมือง ทำอะไรไปเพื่อชาติ หรือเพื่อตนเอง

ทุกสิ่งทุกอย่างมีคำตอบอยู่ในกบฏเมืองสยามเล่มนี้แล้ว

เพลิง ภูผา

สารบัญ

อารัมภบท

๘

กบฏนายสิบ

๗๓

กบฏ ร.ศ. ๑๓๐

๑๒

มรสุมรัฐบาลพระยาพหลา

๗๖

लगรยัแห่งการเปลี่นแปลง

๒๐

กบฏ ๑๔ คพ

๘๓

ปฏิวัติ ๒๔ มิถุนายน ๒๔๗๕

๒๔

วิกฤตแห่งสงคราม

๘๘

บนเส้นทางประชาธิปไตย

๓๕

รัชกาลที่ ๘ เสด็จสวรรคต

๙๔

รัฐประหารโค่นกันเอง

๔๕

กบฏเสนาธิการ และแบ่งแยกดินแดน

๙๘

กบฏบวรเดช

๕๓

กบฏวังหลวง

๑๐๔

รัชกาลที่ ๗ สละราชสมบัติ

๖๓

กบฏแมนฮัตตัน

๑๑๕

รัชสมัยพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว
รัชกาลที่ ๖ เกิดกบฏ ร.ศ. ๑๓๐

รัชสมัยพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๕
มีคณะขุนนางจำนวนหนึ่งถวายนันทิการมณเฑียร
ประเทศไทยควรมีรัฐธรรมนูญ

อรรถกถา

สืบเนื่องในระบอบ “สมบูรณาญาสิทธิราชย์” ในปลายรัชกาลที่ ๔ และรัชกาลที่ ๕ ทางรัฐบาลมีนโยบายสนับสนุนเชื้อพระวงศ์และขุนนางได้ศึกษาวิทยาการของประเทศตะวันตก มีทั้งส่งไปศึกษาที่ต่างประเทศและศึกษากันในพระราชสำนัก

กระแสอารยธรรมและแนวความคิดของด้านตะวันตก จึงแพร่กระจายอยู่ในประเทศไทยอย่างต่อเนื่อง

เป็นเหตุให้คนที่ได้รับการศึกษาทั้งภายในและภายนอกประเทศ เกิดความสนใจและกระตือรือร้นคิดถึงสาเหตุที่ประเทศตะวันตกมีความเจริญก้าวหน้ามากกว่าไทย ก็ได้พบว่า เป็นเพราะระบอบการปกครองที่เปิดโอกาสให้คนที่มีความรู้ความสามารถได้เข้าบริหารประเทศ

ยิ่งประชาชนมีความรู้มากขึ้น แนวความคิดศรัทธาในลัทธิเทวาลัทธิเริ่มเสื่อมคลายลง

เมื่อเข้าสู่รัชสมัยของพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๕ ทรงครองราชย์ได้ ๑๘ ปี ใน พ.ศ. ๒๔๒๙ จึงมีขุนนางคณะหนึ่งจำนวน ๑๑ คน ซึ่งล้วนไปศึกษาต่างประเทศทางยุโรป

ได้ร่วมกันยึบบันทึกลงความเป็นลายลักษณ์อักษรแก่พระเจ้าอยู่หัว มีสาระสำคัญพอสรุปได้ว่า

อำนาจบริหารทั้งหมดตกอยู่กับพระเจ้าอยู่หัวเพียงพระองค์เดียว ย่อมเท่ากับมีทางสายเดียวที่จะปกครองประเทศ เป็นของจำเป็นที่จะต้องเปลี่ยนแปลงการปกครอง ให้ไทยเรามีระบอบรัฐธรรมนูญ ถ้าเราหวังรักษาความอิสระ มิให้ชาติตะวันตกเอาเราเป็นเมืองขึ้น

ในบันทึกของกลุ่ม ๑๑ คน ยังได้กล่าวหาพระองค์ทรงมีพระทัยอ่อนแอ แก่เสนาบดีและข้าราชการที่เกี่ยวข้องร้าย และการทรงเลือกแต่งตั้งเสนาบดีนั้น ทรงเลือกผิดอยู่บ้าง ฉะนั้นควรจะมีการปกครองโดยความรับผิดชอบร่วมของ คณะเสนาบดี คือคาบิเนต (Cabinet) ซึ่งมีเอกอัครมหาเสนาบดีเป็นประธาน

แต่ในบันทึกก็ยอมรับว่า ยังไม่ถึงเวลาที่จะมีการเลือกตั้งทั่วไปสำหรับ รัฐสภา และยังแถลงต่อไปอีกมากถึงสิทธิเสรีภาพของประชาชนในการพูดการ เขียนและความเสมอภาคของคนทุกคนขึ้นในทางกฎหมาย

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๕ มิได้ทรงลงโทษผู้ที่ถวาย บันทึกแต่ประการใด ทั้งที่การกระทำเช่นนั้นในระบบสมบูรณาญาสิทธิราชย์ เป็นความผิดถึงขั้นกบฏต่อราชบัลลังก์ เพราะทรงเห็นเจตนาดีต่อบ้านเมือง ของคนเหล่านั้น ประกอบกับการที่พระองค์ทรงเป็นพระมหากษัตริย์ที่รับหน้าที่ กษัตริย์ คือ

ทรงปกครองบ้านเมืองไม่ใช่เพื่อพระองค์เอง แต่เพื่อผลประโยชน์ของ ราษฎร พระองค์ทรงตอบบันทึกนั้นว่า

พระองค์ไม่เคยคิดจะวางแผนอำนาจไว้เลย แต่ก็ติดขัดสถานการณ์ขณะ นี้ยังไม่เหมาะสม เพราะขาดคนมีความรู้ความสามารถและความกล้าหาญ ที่จะทำหน้าที่กลุ่มนิติบัญญัติเพื่อถ่วงดุลอำนาจกับอำนาจบริหารที่พระองค์ให้อยู่ จากหนังสือตำราเรียนการเมืองและการปกครองไทย ของอาจารย์สุชุม

นวนสกุล พิมพ์เมื่อปี ๒๕๒๗ ได้วิเคราะห์เหตุการณ์ทางการเมืองขณะนั้นว่า

พระราชกรณียกิจบางประการของรัชกาลที่ ๕ ได้รับการวิเคราะห์ว่า ทรงสนับสนุนการปกครองแบบประชาธิปไตย เช่น การเลิกทาส การปฏิรูปการบริหารแผ่นดินและสนับสนุนการศึกษา ซึ่งถือเป็นรากฐานแนวความคิดแบบประชาธิปไตย นอกจากนี้พระองค์เคยตรัสว่า

“...ฉันจะให้ลูกศิษย์รุมมอบของขวัญแก่พลเมืองในทันทีที่ขึ้นสู่ราชบัลลังก์ในขณะสืบตำแหน่งกษัตริย์ กล่าวคือ ฉันจะให้เขาให้ปาลิเมนต์และคอนสติติวชัน”

ในบทวิเคราะห์ของอาจารย์สุชุมยังได้อ้างถึงพระสารสาสน์พลขันธ์ในหนังสือ Thailand : My Country (พิมพ์ที่ประเทศญี่ปุ่น ค.ศ. ๑๔๙๐) ทรงมีได้ต้องการประชาธิปไตยอย่างแท้จริงดังนี้

พระองค์ท่านก็ไม่ผิดอะไรกับพระเจ้าแผ่นดินสมบูรณาญาสิทธิราชย์องค์อื่นๆ คือไม่สามารถปลีกตนให้ออกจากเส้นของการมีอำนาจสมบูรณ์ ถึงแม้จะเห็นความสำคัญในการปรับปรุงประเทศในวิทยาการเทคนิคต่างๆ ของชาวตะวันตก แต่ท่านก็เฝ้าฝึกฝนอยู่ตลอดเวลาว่าจะสงวนอำนาจสมบูรณ์ไว้ได้อย่างไร เพราะ (ความกลัวจะเป็น) ฝันร้ายอันนี้ ทำให้ทรงนำความก้าวหน้าในอารยธรรมมาสู่ประเทศ ก็ต่อเมื่อความก้าวหน้านั้น จะช่วยส่งเสริมและไม่ขัดขวางระบอบสมบูรณาญาสิทธิราชย์ของพระองค์

คณะกรรมการผู้ก่อการกบฏ ร.ศ. ๑๓๐

กบฏ ร.ศ. ๑๓๐

๕ กริน

ล่วงเข้าสู่รัชสมัยพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๖ ทรงเคยแสดงความคิดเห็นว่า พระองค์นิยมระบอบรัฐธรรมนูญ แต่ที่ทรงยังไม่พระราชทาน เพราะเสนาบดีและที่ปรีการาชการทั้งชาวอังกฤษ และอเมริกาทัดทานไว้

เนื่องจากเห็นว่า...ประชาชนส่วนใหญ่ยังขาดการศึกษา ไม่สามารถชี้ วิจารณ์ถ้อยแถลงในการเลือกตั้งผู้แทนราษฎรที่ดีได้ จะเป็นเหตุทำให้รัฐสภาไม่ สามารถดำเนินการเพื่อประโยชน์แก่ส่วนรวมอย่างแท้จริง

อย่างไรก็ดี พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๖ ทรงตั้งเมือง สมมุติ “ดุสิตธานี” ขึ้นในบริเวณวังพญาไท จำลองรูปแบบการปกครองแบบ ประชาธิปไตยขึ้นใช้ในเมืองสมมุตินั้น

โดยโปรดให้มีธรรมนูญปกครองลักษณะนคราภิบาล ซึ่งเปรียบเสมือน รัฐธรรมนูญของเมือง มีพรรคการเมือง ๒ พรรค มีการเลือกตั้งนคราภิบาลหรือ นายกเทศมนตรี และมีสภาการเมืองแบบประเทศประชาธิปไตย

นอกจากนี้ในดุสิตธานีมีการออกหนังสือพิมพ์วิพากษ์วิจารณ์และเสนอ ชาวในเมืองจำลอง เพื่อเพียรพยายามปลูกฝังหรือฝึกหัดการปกครองระบบ